

De
Samvirkende
Købmænd

Analyse:

Købmandens hverdag: 155.000 ord i nye og ændrede regler

Resumé

Danmark er et gennemreguleret land – og derfor er de danske købmænds hverdag også i høj grad styret af regler.

Når der kommer nye eller ændrede regler, skal købmanden derfor altid nøje overveje, om det er noget, der kan få betydning for butikkens indretning og drift.

I folketingsåret 2023-2024 – fra oktober 2023 til juni 2024 – blev der vedtaget ti love og 73 bekendtgørelser, der på den ene eller den anden måde påvirker købmandens dagligdag direkte. Disse love og bekendtgørelser fylder i alt ca. 155.000 ord – og her er alene reglerne talt op; dertil kommer f.eks. lovbemærkningerne og bilag, skemaer mm.

Det er selvfølgelig langt fra alle disse regler, der er lige vigtige for købmanden. Nogle ting er undselige præciseringer – andre er større eller helt nye ting. Men uanset hvad, kræver alle de nye og ændrede regler, at købmanden eller måske især dennes rådgivere og bagland sætter sig ind i dem og forholder sig til dem.

Dertil kommer de mange regler, der også påvirker købmandens dagligdag, men som håndteres af købmændenes grossister. DSK peger derfor bl.a. på, at der er behov for en styrket indsats for regelforenklning og en mere tilbageholdende tilgang til ny regulering.

Købmandens hverdag er styret af regler

I Danmark kan vi godt lide at have styr på tingene. Vi vil være sikre på, at vore dagligvarer er friske, at arbejdsmiljøet er i orden, og at der tages hensyn til f.eks. sundhed og miljø i det daglige. Derfor har vi også regler for disse – og mange andre ting – og det er regler, der styrer enhver købmands hverdag.

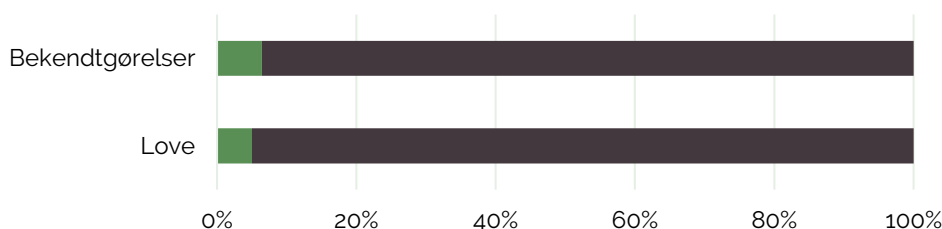
Og det er der sådan set intet i vejen med. Det betyder dog, at den enkelte købmand enten selv skal kende til mange detaljerede regler eller skal have adgang til kvalificerede rådgivere, der løbende skal holde sig orienteret og forholde sig til nye love, bekendtgørelser og vejledninger mm. for at sikre sig, om der er nye regler med betydning for købmandens hverdag.

En ud af 15 bekendtgørelser påvirker potentielt købmandens hverdag

Hvis regelbunken konstant skal justeres eller endda gøres større, risikerer man nemlig at drukne i paragraffer. For uanset om en ny eller ændret regel afføder meget arbejde eller gør livet mere besværligt for købmanden, er der et arbejde i at forholde sig til effekten af den nye eller ændrede regel.

I folketingsåret 2023-2024 – dvs. fra oktober 2023 til udgangen af juni 2024 – blev der i alt vedtaget 200 lovforslag; ti af disse var af direkte relevans for købmandens dagligdag. Og der blev i alt udstedt i omegnen af 1.100 bekendtgørelser, hvoraf lidt flere end 70 indeholder regler, der direkte har relevans for købmandens hverdag.

Andel af de vedtagne love og udstedte bekendtgørelser, der har potentielt relevans for købmanden, oktober 2023 til juni 2024

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra www.ft.dk og www.retsinformation.dk.

Note: Data er fremkommet ved at samle alle vedtagne love og alle udstedte bekendtgørelser i folketingsåret 2023-2024, dvs. i perioden oktober 2023 til og med juni 2024. For hvert enkelt lovforslag hhv. bekendtgørelse er dennes direkte relevans for købmanden derefter vurderet manuelt. $N_{\text{lovforslag}} = 200$; $N_{\text{bekendtgørelse}} = 1.140$.

Hvert 20. lovforslag er således et, der potentielt påvirker købmandens dagligdag direkte. Og det samme gælder for ca. en ud af 15 bekendtgørelser, der udstedes.

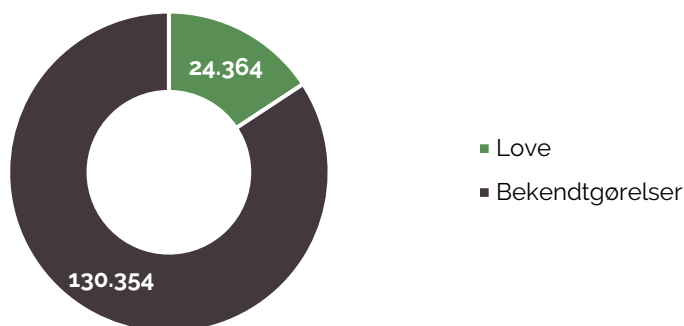
Det er selvsagt ikke alle detaljer i disse mange nye love og bekendtgørelser, der er *lige* relevante for købmanden. F.eks. hygiejnebekendtgørelsen har også dele, som er målrettet andre erhvervsdrivende end netop en købmand – men når hygiejnebekendtgørelsen ændres, opdateres eller udvides, er der uanset hvad behov for, at købmanden eller dennes rådgivere sætter sig ind i hvordan for at vurdere, om det er noget, der skubber til købmandens hverdagsrutiner.

Det er selvsagt langt fra alle disse nye og ændrede love og bekendtgørelser, der betyder store forandringer i hverdagen – nogle gange betyder de endda ingen forandringer i hverdagen – men for en dagligvarehandel, der ønsker at spille efter reglerne, er der behov for, at vurdere om og i hvilken grad, hverdagslivet i butikkerne eventuelt skal tilpasses. Så uanset om en ændring har reel betydning for butikken, afføder regelmaskinens produktion arbejde. Det gælder selvfølgelig på alle områder – ikke kun for dagligvarehandlen.

Ca. 155.000 ord i nye og ændrede regler med potentiel direkte relevans for købmanden

Disse ti lovforslag og 73 bekendtgørelser, som på den ene eller den anden måde har en vis direkte relevans for købmandens hverdag, indeholder mange forskellige regler. Hver af de relevante love indeholder i gennemsnit ca. 2.400 ord, og hver af de relevante bekendtgørelser indeholder i gennemsnit ca. 1.800 ord (dog med stor variation). I alt ca. 155.000 ord.

Antal ord i købmandsrelevante nye og ændrede love og bekendtgørelser, oktober 2023 til og med juni 2024

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra www.ft.dk og www.retsinformation.dk.

Note: For metode, se note til ovenstående figur. I alle de relevante love og bekendtgørelser er antallet af ord i selve reglerne talt; dvs. bilag mm. er ikke talt med.

Samlet set fylder de ti relevante love og 73 relevante bekendtgørelser ca. 155.000 ord – og her er kun den "rene" regeltekst optalt. Dertil kommer lovbemærkninger, bilag, vejledninger mm., der er tilknyttet de enkelte love og bekendtgørelser.

Kun en flig af det samlede billede

Disse mange nye og ændrede regler – de 155.000 ord – dækker over de ting, som potentielt påvirker den enkelte købmand på den ene eller anden måde, og som enten købmanden selv eller dennes rådgiver bør forholde sig til.

Men det er jo kun det halve billede, for dertil kommer den mængde regler, der nok påvirker købmandens dagligdag, men som håndteres via købmandens grossister. Det gælder f.eks. en del regler om markedsføring, en del regler om fødevarerikkerhed, import og andet. Disse regler skal selvsagt også håndteres af købmanden selv, hvis denne f.eks. indfører produkter fra en anden leverandør end sin vanlige grossist.

Og ydermere kan man til regnestykket lægge de 10-15 gange, der i perioden oktober 2023 til juni 2024 blev udstedt bekendtgørelser med relevans for veterinære restriktioner som følge af fugleinfluenza; når denne konstateres, er købmanden nemlig forpligtet til en særlig skiltning som følge af de veterinære restriktioner, som producenterne i et bestemt område pålægges, hvis købmanden får leveret f.eks. æg fra pågældende geografiske område.

Det samlede billede er således, at købmandens hverdag i meget høj grad er styret af regler – regler, der løbende ændres og tilpasses og udvides, hvorved købmanden får et stort behov for enten selv løbende at følge nøje med i udviklingen eller behov for at sikre sig kompetent og vedvarende screening heraf og rådgivning herom.

DSK MENER

Danmark er et regelbundet land, og det er som udgangspunkt en god ting, da det sikrer en lige spilleplade, forudsigelighed og desuden understøtter et godt arbejdsmiljø, sundhed, klima og miljø, konkurrence og mange andre prisværdige formål.

Men det er afgørende, at det ikke går for vidt med reguleringen, så virksomhederne drukner i paragraffer, der ikke er værdiskabende på nogen vis. Derfor bør der løbende være et fokus på at fjerne og rydde op i administrative byrder, unødige regler og regler, der ikke længere giver mening – ligesom der er behov for at sikre, at nye regler gennemtænkes grundigt nok og kun indføres, når behovet er helt tydeligt.

Derfor foreslår DSK, at

- der bør indføres en politisk målsætning om at reducere virksomhedernes administrative byrder med 25 pct.
- regelforberedelsen bør styrkes og gøres mere gennemsigtig f.eks. gennem mere gennemsigtige konsekvensvurderinger og styrkede rammer for arbejdet med høringssvar
- der bør arbejdes for at skabe en bedre evalueringskultur, når det kommer til eksisterende regler – f.eks. gennem en øget brug af solnedgangsklausuler

Om dette notat

Dette notat er udarbejdet af De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har eksisteret i over 100 år som brancheorganisation og repræsenterer i dag næsten 1.500 supermarkeder, discountbutikker, nærbutikker og convenience i Danmark. Vi arbejder løbende for at forbedre rammerne for de danske købmænd – også ved at skabe og dele viden og indsigt om emner, der har relevans for købmændenes dagligdag og forretning.

Denne analyse er udarbejdet i juni 2024 af analysechef Morten Jarlbæk Pedersen. Det er tilladt at citere fra denne analyse med henvisning til DSK.